

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Lib. III. Decretalium. In quo agitur De Rebus, quae in iudicium devenire solent, cujusmodi sunt, de vita et moribus Clericorum, ...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1708

§. 8. An in alienatione rei Ecclesiasticæ requiratur consensus Patroni?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73045](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73045)

receptam, saltem secundum illum rigorem, quoad poenas, & censuras suspensionis, ac privationis & quoad locationem ultra triennium; ut docet Navarr. Covar. Lessius, & alii apud Pirhing h. t. n. 56. Castropal. autem saepe cit. d. unica. p. 14. n. 2. censet, esse receptam ubique quoad rem prohibitam, & intrinsicam poenam alienationis; non quoad poenas extrinsecas excommunicationis, & privationis officiorum. Rebello de obligat. justitiae p. 2. l. 14. q. 5. Barbof. p. 3. allegat. 95. n. 49. id probantibus ex pluribus decisionibus Rotae. Caeterum haec quaestio facti, pendens ex usu diversarum Provinciarum, mihi videtur ex stylo cujusvis Dioecesis resolvenda.

§. 8.

An in alienatione rei Ecclesiastica requiratur consensus Patroni?

1214 §. AD valorem alienationis rei Ecclesiasticae, factae cum solennitatibus; jure Sacrorum Canonum requisitis, non requiri auctoritatem, vel consensum Patroni, vel Advocati Ecclesiae, cujus est res alienanda. Nam illi in rebus, quas Ecclesis conferunt, de jure nullam potestatem habent, sed juxta Canonum instituta, sicut Ecclesiam, ita & dotem ejus ad ordinationem Episcopi pertinere noverint, ut dicitur c. 6. 10. q. 1. c. de rebus. 12. q. 2. c. in canonibus. 16. q. 1. Dixi t. de jure. Nam quae sunt consuetudinis legitime praescriptae, vel pacti legitimi, concessionis specialis, vel privilegii, exceptionem habent; de quibus ex professo agemus infra de jure patronatus. nom. tit. 38.

1215 Interim not. 1. quando res alienanda est Ecclesiae Patronatae, saltem ex decencia, & aequitate; vocandum Patronum, vel advocatum, ut intelligat causas alienationis; quae, si manifestae sint, etiam invitis illis ad alienationem sufficiunt; Sic Pirhing h. t. n. 61. ex cit. c. 6. 10. q. 1. Not. 2. si bona alienanda concessa sint Ecclesiae in feudum, non procedere datam responsionem in n. prio-

ri; quia tunc requiritur consensus domini directi ad ejusmodi alienationem ex c. 6. & 7. de foro competente. Sed ibi solum agitur de cognitione causae feudalis, quam jus domino directo competere statuit, sive Vasallus sit Clericus, sive laicus. Unde videtur potius id dicendum ex eo, quia Domini directi interest, quem habeat vasallum.

1216 Difficultas est de casu, quo Fundator, Patronus, vel advocatus ab initio ea bona donavit Ecclesiae adjecta conditione, ne alienentur? Rosenthal in tract. de feudo. c. 4. n. 19. respondet, eo casu alienationem, etiam servatis solennitatibus, a jure praescriptis, sine illorum consensu, fieri non posse; quia cum talis conditio sacris canonibus non repugnet, ea servanda est, ut dicitur c. Cum dilecti. 6. de donat. c. Verum. 4. de conditionib. appof. & hoc casu, res donatas cadere in commissum, & ipso facto revocari ab illis posse (licet decentius sit fieri cum auctoritate Judicis Ecclesiastici) docet Imola in cit. c. Cum dilecti. n. 4. Caeterum si in tali donatione, vel fundatione sit expressè cautum, vel adjecta conditio, ut donatio non teneat etiam pro casu quo necessitas, vel evidens utilitas Ecclesiae alienationem exigeret, conditionem esse turpem, & Ecclesiae perniciosam, consequenter haberi pro non adjecta. Hinc eo casu non obstante tali pacto alienatio facta cum requisitis de jure, illis etiam invitis, teneret; sic Azor p. 2. l. 9. c. 2. q. 9. & alii apud ipsum. Quare illa conditio solum valet, ut ea bona non alienentur extra causas legitimas, & sine praescripta forma; hinc si expressè cautum sit, ut ea conditione non servata, revocari possit, donatio non potest revocari; sed agendum est ad conditionem observandam cum id fieri potest; ita illi.

1217 Et ideo in hoc videtur distinguendum, an donatio facta sit expressè adjecta conditione, sumendo conditionem minus strictè, nimirum pro modo, quo casu donatio pura est, & modo non impleto, donatio revocari non debet; sed compelli donatarius, ut modum impleat; vel an facta sit expressè adjecta conditione, sumendo conditionem strictè pro vera conditione; & tali casu, conditio-

ne non impleta, donatio revocari potest, ut colligitur ex c. *Verum* 4. de condi. appof. de quibus V. lib. 4. ad tit. 5. si non sic turpis.

1218 Cum autem saepe contingat, fieri donationes Ecclesiis, vel Monasteriis, aut certo ordini Religioso cum hac clausula, vel conditione expressè adjecta, ut, *si tales Religiosi Monasterium deserant, Fundator, aut ejus haeredes, aliis Religiosis, vel Clericis secularibus donare possit*; quaestio est, an eorum bonorum alienatio etiam servatis juris Solennitatibus facta, à Fundatore revocari possit? R. Laymannum apud Pirhing h. t. n. 62. tenere affirmativam; ratio sumitur ex dicto c. *Verum*. Excipe tamen casum alienationis factae ex causa, de qua à n. 1185.

§. 9.

An in alienationibus rerum Ecclesiasticarum requiratur consensus Principis Secularis, in cuius illa territorio sita sunt?

1219 R. I. Magistratum secularem nec directè, nec indirectè posse prohibere alienationem rerum Ecclesiasticarum in suo territorio sitarum sine suo consensu, manentium intra idem ejusdem Principis territorium cum eo, in quem fit alienatio. Nam talis prohibitio esset contra immunitatem Ecclesiasticam, nimirum potestatem Prælatorum jure canonico illis attributam; ut constat ex c. *fin. de immunitate Ecclesiarum* ibi: *Eos, qui temporale dominium obtinentes, suis subditis, ne Prælati, aut Clerici, seu personis Ecclesiasticis quidquam vendant, aut emant aliquid ab eisdem, neque ipsis bladum molant, coquant panem, aut alia obsequia exhibere præsumant, aliquando interdunt (cum talia in derogationem libertatis Ecclesiasticæ præsumantur) eo ipso excommunicationis sententia decernimus subjacere.* Sed de hoc ex professo agemus infra.

1220 R. 2. Si loquamur de rebus Ecclesiæ alienandis, extra territorium Principis, magis dubitari posse, an id liceat Præ-

latis Ecclesiasticis, sine consensu Principis secularis? posse id induci consuetudine legitime præscripta, ut non possint sine assensu ejus alienari videtur affirmandum; cum enim hoc possit redundare in magnum Principis præjudicium, diminuendo bona territorii, aut permutando; præsumi non potest, Ecclesiam velle jura Principis diminuta, nisi consentiat. Scio in contingentia fieri permutationem Ecclesiæ cum altera intra Ecclesiasticos initam, quorum unus habebat distinctum territorium, ab eo quod suberat temporali Principi, per tribunal eidem Principi subordinatum, inhibitam, nec permissam ex causa à nobis allegata, dum consensus ejus indulgeretur.

Accedit, quòd, tamen Principes Laici nullum jus habeant disponendi de bonis temporalibus, postquam Ecclesiastica evaserunt, ut ostendimus lib. 1. tit. 1. & l. 2. tit. 1. & constat expressè ex c. *Ecclesia S. Mariae* 10. de Constit. ubi statutum Basilii de non alienandis prædiis rusticis, vel urbanis, ministeriis, vel ornamentis Ecclesiarum, reprobaturum fuit potissimâ ratione, quod *authoritate non fuit Romani Pontificis roboratum*, licet tale statutum fuerit in favorem Ecclesiarum: tamen, inquam, id verum sit; tamen, ubi Principis temporalis tale præjudicium versatur, quo possessiones ab ejus territorio avulsæ transirent in dominum alieni ab eo territorii, non subditi, non videtur reprobari posse, si usus sit longævus, ne id permittatur sine illius assensu; præsertim, cum in hoc casu speciali merito præsumi possit tacitus consensus Ecclesiæ.

Dices in c. *Consulissimo* 2. h. t. in 6. (quod est desumptum ex Concilio Generali Lugdunensi sub Gregorio X.) prohibetur omnibus Prælati, ne Ecclesias sibi commissas, earumque bona immobilia, aut jura (quæ inter immobilia numerantur (gloss. hic V. *jura*) laicis submittant, seu subjiciant, absque Capituli sui consensu (qui aliàs regulariter in alienationibus requiritur, & secluso etiam hoc decreto, jure antiquo requirebatur, gloss. hic V. *consensu*) ex speciali sedis Apostolicæ licentia: etiam non concedendo talia bona, aut jura in